

RECENZJA

rozprawy doktorskiej ks. mgr. Szymona Jakóba pt. „Szkola katechistów Archidiecezji Poznańskiej i jej znaczenie dla rozwoju katechezy dorosłych. Studium teoretyczno-empiryczne”, napisanej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Jana Szpeta oraz ks. dr. Jacka Zjawina. Poznań 2025 ss. 260.

Od początku istnienia Kościoła podjął otrzymaną od Chrystusa misję głoszenia Ewangelii, wypływającą z tzw. *Wielkiego Nakazu Misyjnego* (Mt 28,20; Mk 16,15). Jej realizacja zależała od sytuacji politycznej, społecznej, kulturowej oraz od kształtowania się nowych strategii misyjnych. Pomimo wielkiego wysiłku organizacyjnego Kościoła instytucjonalnego proces ewangelizacji napotykał liczne problemy dotyczące jej skuteczności, które nie zostały definitywnie rozwiązane. To właśnie one doprowadziły na przełomie XX i XXI wieku do kryzysu misji ewangelizacyjnej i katechetycznej. Dlatego papież Franciszek w reakcji na aktualną sytuację w Kościele zaapelował, aby we wspólnocie eklezyjalnej odrodziło się dzieło budzenia osobistego entuzjazmu każdego ochrzczonego do wypełnienia misji ewangelizacyjnej. Natomiast pasterzom Kościoła zalecił wspieranie posług osób świeckich, poprzez które może następować wzbogacanie życia wspólnoty chrześcijańskiej (por. List apostolski w formie Motu proprio papieża Franciszka *Antiquum ministerium* w którym ustanawia posługę katechety. Watykan 11 maja 2021 nr 5). W opinii papieża ta nowa posługa jest darem ofiarowanym świeckim, dlatego należy o niej myśleć w kategoriach powołania.

Gratuluje wyboru tematu dysertacji ks. mgr. Szymonowi Jakóbowi oraz wielkiej intuicji badawczej ks. prof. dr. hab. Janowi Szpetowi, promotorowi tej rozprawy. Recenzowana praca doktorska wychodzi naprzeciw obecnym realiom i zapotrzebowaniom katechetycznym w Europie oraz w Polsce, wskazując na bezpieczne i trwałe źródła inspiracji w nauczaniu religijnym dorosłych chrześcijan w zlaicyzowanym środowisku.

1. Problematyka i struktura pracy

Rozprawa doktorska ks. mgr. Szymona Jakóba składa się z tekstu liczącego 260 stron. Doktorant najpierw umieścił w niej *Spis treści* (ss. 3-6) i *Wykaz skrótów* (s. 7), a następnie *Wstęp* do rozprawy (ss. 9-16). Precyzyjnie w nim podał przesłanki, które zadecydowały o wyborze tematu, wskazując na bezdyskusyjną aktualność wybranej problematyki. Dobrze

wyjaśnił także kluczowe dla podjętej pracy terminy użyte w temacie. Wyczerpująco scharakteryzował stan badań w obszarze katechezy dorosłych, podając publikacje obcojęzyczne oraz polskie (ss. 10-12), określił cezurę czasową badań, sprecyzował zagadnienia, na których skoncentruje swoją uwagę oraz wyczerpująco poinformował o bazie źródłowej i strukturze podjętej pracy.

Dysertacja została zaplanowana w strategii analizy teologiczno-pastoralnej, dlatego Doktorant zrealizował ją w trzech częściach. W pierwszej części pracy składającej się z czterech rozdziałów (ss. 17-110), skupił się na wiodących elementach katechezy dorosłych. Jej specyfikę wykazał na podstawie źródłowych dokumentów kościelnych oraz obficie zgromadzonej literatury przedmiotu. Poprawnie scharakteryzował termin katechista, informując lojalnie, że rozwijana w archidiecezji poznańskiej posługa nie jest jeszcze w pełni tożsama z posługą katechisty w rozumieniu nauczania papieża Franciszka (s. 10), wskazał kryteria dorosłości oraz podał powody, dlaczego katecheza dorosłych powinna się aktualnie dynamicznie rozwijać w środowisku eklezjalnym. Omówił następnie cele, zadania, modele, formy i metody tej najdoskonalszej formy katechezy, co wynika z analizowanych dokumentów. Precyzyjnie ukazał rolę osób świeckich w misji nauczania, szczególnie w kontekście apostołstwa i formacji do tej posługi. Przybliżył także cenną inicjatywę pod nazwą *Szkoła Katechistów Archidiecezji Poznańskiej*, którą określił mianem przykładu lokalnej realizacji założeń katechezy dorosłych. Poszukiwania zakończył uogólnieniami, które otworzyły przestrzeń do dalszych poszukiwań badawczych

Druga część dysertacji, która składa się także z czterech rozdziałów (ss. 111-186), stała się okazją do analizy badań empirycznych, które zostały przeprowadzone wśród katechistów, proboszczów, katechizowanych i kandydatów *Szkoły Katechistów Archidiecezji Poznańskiej*. Autor ukazał cel podjętych badań, sformułował problem badawczy z koniecznymi pytaniami i hipotezami badawczymi. Odsłonił także metody, którymi się posłużył oraz organizację i przebieg badań. Na tym etapie najcenniejsze są wyniki badań empirycznych dotyczące tożsamości przyszłych katechistów, ich podstawowej formacji oraz praktycznej aktywności ewangelizacyjnej w polskich rzymskokatolickich parafiach.

Do trzeciej część dysertacji Doktorant zaimplantował trzy rozdziały (ss. 187-214), w których podjął refleksję nad zagadnieniem, jak spożytkować uzyskane wyniki badań dla podniesieni jakości i skuteczności katechezy dorosłych. Interesująco przedstawił postulaty katechetyczne, które wynikają z przeprowadzonych badań. Dla realizacji swoich naukowych postulatów znalazł adekwatnego adresata w projekcie pt. *Szkoła Katechistów Archidiecezji Poznańskiej*. Łącząc teorię z praktyką wykazał się już widocznymi umiejętnościami

naukowymi do prowadzenia samodzielnej pracy badawczej. Walorem tej części dysertacji jest także odważna próba ukazania znaczenia badań empirycznych w celu zaprogramowania oczekiwanych aktywności w obszarze katechezy dorosłych w przyszłości.

Zakończenie dysertacji jest udaną próbą rekapitulacji naukowych poszukiwań (ss. 215-218). Doktorant powrócił do wcześniej stawianych pytań, mając już na nie gotowe odpowiedzi wynikające z podjętych działań badawczych. Powtórzył także podstawowe wnioski, wyłaniające się z przeprowadzonych czynności naukowych.

Integralną częścią rozprawy jest dobrze sporządzona i bardzo obszerna *Bibliografia* załącznikowa (ss. 219-242). Dobra jest w niej parcelacja źródeł z uprawnionym zachowaniem podziałów charakterystycznych w tego typu pracach naukowych. Została ona podzielona na *Źródła* (ss. 219-220), obszerną *Literaturę przedmiotu* (ss. 220-232), *Literaturę pomocniczą* (ss. 232-239) oraz *Netografię* (ss. 240-241).

Następnie Doktorant zamieścił *Wykaz wykresów i tabel* (ss. 243-244). W pracy znajduje się także *Aneks* (ss. 245-259), w którego dominującą zawartością jest *Kwestionariusz ankiety katechistów* (ss. 245-253), wykorzystany do przeprowadzenia badań empirycznych oraz pismo Kurii Metropolitalnej zachęcające proboszczów do udziału w badaniach (s. 254), kwestionariusz wywiadu z proboszczem parafii posługiwania katechistów (s. 255), pismo przewodnie do katechistów z prośbą o pomoc w ankietach katechizowanych (s. 256), kwestionariusz ankiety uczestnika katechezy dorosłych (s. 258) oraz karta hospitowanej przez kandydata na katechistę katechezy (s. 260).

Wiadomo jednak, że o naukowej wartości pracy doktorskiej decyduje jej aspekt merytoryczny i formalny. Dlatego w tych dwóch płaszczyznach zostanie dokonana ocena niniejszej rozprawy.

2. Ocena merytoryczna rozprawy doktorskiej

Powstanie rozprawy doktorskiej ks. mgr. Szymona Jakóba pt. „Szkoła katechistów Archidiecezji Poznańskiej i jej znaczenie dla rozwoju katechezy dorosłych. Studium teoretyczno-empiryczne”, w kształcie przedstawionym do recenzji wymagało dużego wysiłku naukowego i organizacyjnego. Przyjęcie omawianego tematu było równoznaczne z podjęciem specjalistycznej kwerendy w obszarze, który jest związany z posługą katechisty, która ze względu na termin jej ustanowienia przez papieża Franciszka w 2021 roku nie doczekała się jeszcze zbyt wielu nowych opracowań naukowych. W tym zakresie Doktorant dokonał więcej niż było potrzeba. Zarówno źródła, na których się opierał, jak również wykorzystana literatura

przedmiotu, dotycząca najpierw modelu pracy z dorosłymi, a następnie osadzania go w konkretnych rozwiązaniach praktycznych w diecezji w szkole katechistów, została dobrana z wymaganą precyzją treściową. Znajomość teologicznych, eklesjalnych, psychologicznych, socjologicznych i prawnych podstaw pracy katechetycznej z dorosłymi sprawiła, że Doktorant przedstawił wyniki swoich badań w kluczu wielu odniesień pastoralnych i eklesjalnych.

Rozprawa doktorska, przygotowana i przedstawiona do recenzji przez ks. mgr. Szymona Jakóba posiada znaczące walory merytoryczne:

- Umiejętnie rekomenduje środowisku katechetycznemu w Polsce cenną inicjatywę pod nazwą *Szkoła Katechistów Archidiecezji Poznańskiej*, zmierzającą do ożywienia katechezy z dorosłymi, w którą wpisana została wielość osób, wysiłków, bogactwo pomysłów i diecezjalnych tradycji katechetycznych.
- Uznanie budzi taktyka pisarska, dzięki której Autor przytaczając dokumenty Magisterium Kościoła dotyczące katechezy z dorosłymi, nie tylko je relacjonuje, poprzestając na prostej sprawozdawczości, ale dokonuje udanej ich oceny z perspektywy podjętego problemu badawczego (ss. 31-37).
- Doceniam także odważną próbę ukazania znaczenia efektów przeprowadzonych badań dla katechezy i katechetyki w Polsce, kiedy Doktorant napisał: „Historia szkoły, jej struktura oraz program formacyjny ukazują nie tylko pionierski charakter tej instytucji, ale również jej potencjał jako modelowego rozwiązania w Kościele w Polsce (s. 215). Tym samym dokonał praktycznej aplikacji swoich badań oraz wskazał, jak działać w trudnych czasach, kiedy instytucjonalna katechizacja przeżywa nieoczekiwane trudności.
- Doktorant zaproponował nowe inicjatywy w formacji współczesnych katechistów oraz odważnie wskazał na deklerykalizację katechezy dorosłych, reorganizację wymagań, automatyzację struktur, intensyfikację zakresu działań katechistów, radykalne nawrócenie pastoralne proboszczów, zróżnicowanie prowadzonych form katechezy dorosłych oraz ustanowienie nowej struktury tzw. Rady Katechistów (ss. 199-206). Jest to mocna strona recenzowanej dysertacji, świadcząca o znaczącej samodzielności naukowej Doktoranta.
- Cenne jest przypomnienie, że w wysiłkach zmierzających do ulepszenia metod katechizacji z osobami dorosłymi nie wolno zrezygnować ze „wsadu” empirycznego, który daje podgląd na to, jak jest w praktyce i co trzeba zrobić, aby sytuacja była tożsama ze wskazaniami wiodących dokumentów katechetycznych. Materiał empiryczny jest także cenną informacją dla wszystkich zespołów przygotowujących nowe podręczniki katechetyczne, które będą dedykowane dorosłym katolikom.

- Doceniam postulat Doktoranta, który domaga się, aby „organizować spotkania, podczas których przedstawiciele kierownictwa szkoły mogliby bezpośrednio rozmawiać z proboszczami posyłającymi katechistów do szkoły. Tematem tych rozmów byłoby uświadomienie proboszczom, jak powinna wyglądać współpraca z katechistami (...) oraz jakie możliwości daje ich posługa” (s. 204).
- Z uznaniem należy przyjąć propozycję Doktoranta, który wskazuje na *Szkołę Katechistów Archidiecezji Poznańskiej* jako na propozycję organizacji katechezy dorosłych w innych polskich diecezjach. Pozytywnie spostrzegam fakt, że Doktorant docenił nowe inicjatywy w tej przestrzeni w ośmiu innych polskich ośrodkach diecezjalnych (ss. 209-214).
- Nowatorskie jest akcentowanie przez Autora dysertacji takiego repertuaru metodycznego, który podtrzyma gotowość do wspólnych poszukiwań katechetycznych przez biskupów, duchownych oraz katolików świeckich i zobliguje ostatecznie te grupy, działające czasem w katechetycznej separacji do przyjęcia zespołowej odpowiedzialności za katechizację z dorosłymi. Zdaniem Doktoranta istotę tego dialogu może zagwarantować: „Szczera wymiana myśli i wspólne rozpoznanie sytuacji Kościoła diecezjalnego” (s. 89).
- Cenne jest także potwierdzenie rosnącej roli laikatu w katechezie dorosłych. Doktorant zwrócił uwagę na fakt, iż aktualnie „dorosłość okazuje się pojęciem niejednoznacznym i zależnym od wielu czynników, co w znaczący sposób wpływa na kształt katechezy dorosłych (...). Ponadto rozwój podejścia do tego zagadnienia wskazuje na coraz pełniejsze uznanie dorosłych za aktywnych uczestników procesu katechizacji” (s. 47).
- Z uznaniem zwracam uwagę na interdyscyplinarny charakter dysertacji, w której Doktorant sprawnie uwzględnia aspekty historyczne, antropologiczno-kulturowe, socjologiczne, psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne w rozpoznawaniu problematyki katechezy z dorosłymi, które są zogniskowane na pomysłe założycielskim i praktycznym funkcjonowaniu *Szkoły Katechistów Archidiecezji Poznańskiej*.
- Doktorant w pracy nie naśladuje żadnych publikacji wcześniej wykonanych, wskazuje udanie na praktyczny sposób prowadzenia pracy z dorosłymi oraz kompetentnie identyfikuje osoby, które mogą to czynić. Lokalizuje także konkretne pomoce dydaktyczne z akcentem na multimedia w takiej działalności (s. 205), co potwierdza jego wysoki poziom wiedzy specjalistycznej z obszaru katechetyki.

Reasumując ocenę merytoryczną stwierdzam, że rozprawa doktorska ks. mgr. Szymona Jakóba daje nowe i oryginalne spojrzenie na potencjał katechetycznej refleksji nad katechezą z dorosłymi w warunkach polskich z perspektywy diecezjalnej. Ukazuje także interesująco, jak takie osiągnięcia można implantować w ogólnopolskich realiach

katechetycznych. Spetryfikowane w dysertacji informacje są unikalne oraz cenne w czasach pogłębiającej się laicyzacji dorosłych chrześcijan. Praca przynosi dużo solidnej informacji, prowokuje do dyskusji nad posługą świeckiego katechisty jeszcze słabo ułożoną w zlaicyzowanym środowisku, pogłębia spojrzenie czytelnika na trudne do przecenienia znaczenie aktywności osób świeckich w ewangelizacji.

3. Ocena metodologiczna rozprawy doktorskiej

Problem podjęty w rozprawie doktorskiej, mocno rekomendowany przez papieża Franciszka na początku trzeciej dekady XXI wieku, jest aktualny oraz rzeczowo umotywowany. Doktorant napisał, że przedmiotem jego pracy jest „działalność Szkoły Katechistów Archidiecezji Poznańskiej w zakresie katechezy dorosłych oraz tożsamość i posługa katechistów w parafiach archidiecezji poznańskiej” (s. 13). Potwierdził także, że główne pytanie badawcze, które zostało podporządkowane problemowi badawczemu oraz celowi pracy brzmi: „W jaki sposób posługa świeckich katechistów wpływa na katechezę dorosłych archidiecezji poznańskiej?” (s. 114). Ponieważ cel został sformułowany poprawnie, dlatego wyraźnie wyznaczył kierunek prowadzonych badań. W konsekwencji bez trudu można potwierdzić, że został konsekwentnie we wszystkich elementach pracy zrealizowany. Autor pracy także szczegółowo opisał przebieg badań, w tym sposób zbierania i analizowania danych, w czym pomogła mu metoda trzech etapów analizy teologicznopastoralnej.

Podział pracy na rozdziały jest logiczny i odpowiednio uzasadniony. Dotyczy to także podziału poszczególnych rozdziałów na paragrafy. Zwięzłe wprowadzenia do rozdziałów rozjaśniają układ i podział treści. Przeprowadzone w pracy analizy są pogłębione, a ich przesłanie w kontekście nowych wyzwań katechetycznych oraz ewangelizacyjnych, przed którymi znalazła się katecheza dorosłych w Polsce, wydają się „opatrnościowe”. Doktorant przedstawia bowiem dylematy, jakie pojawiają się obecnie w Polsce, posiłkując się badaniami empirycznymi, co jest strategią powszechnie oczekiwaną, ponieważ działań naprawczych nie można podejmować bez wnikliwej analizy problemu. Autor dokonał także dobrego podsumowania w zakończeniu. Zdecydowanie potwierdzam zatem metodologiczną spójność między celami, pytaniami badawczymi a przyjętą metodyką w dysertacji.

Należy również stwierdzić, że rozprawa doktorska ks. mgr. Szymona Jakóba została starannie przygotowana. Dokładność o edytorskie detale i sumiennosc w ich wykonaniu daje się zauważyć zarówno w strukturze pracy, która jest przejrzysta i ułatwia naukową nawigację w jej korpusie, jak również w dobrze wykonanych podsumowaniach na końcu rozdziałów.

W rozprawie mamy do czynienia z tekstem naukowym pisanym piękną polszczyzną. Autor dysertacji wykazał się także zdolnością operowania językiem komunikatywnym, chociaż utrzymanym w tonie charakterystycznym dla języka diecezjalnych dokumentów katechetycznych, określających obszar aktywności w ramach katechezy dorosłych oraz problematyki *Szkoły Katechistów Archidiecezji Poznańskiej*. To jednak nie utrudnia lektury pracy.

Obszar wnioskowania w pracy jest rzeczowy i przejrzysty, zarówno w przedstawianiu faktów, jak i wyciąganiu z nich ostatecznych wniosków i postulatów. Doktorant nadał umiejętnie wybranemu problemowi badawczemu i proponowanemu rozwiązaniu charakter oryginalnego rozwiązania naukowego. Zdaniem recenzenta już dobrze opanował warsztat naukowy i sprawnie się nim posługuje.

Przypisy w recenzowanej rozprawie doktorskiej, wykonane przez Doktoranta w systemie przecinkowym, są poprawne i konsekwentnie stosowane. Trudno wskazać większe mankamenty w tym obszarze. Niedociągnięcia, niezręczności pisarskie czy błędy adiustacyjne w tekście pracy prawie nie występują, chociaż nie można stwierdzić definitywnie, że recenzowane dzieło jest doskonałe. Dlatego z obowiązku recenzenta wskazuję na pewne wątpliwości w obszarze wszystkich recenzowanych części pracy:

- Doktorant napisał: „W niniejszej dysertacji zastosowano metodę trzech etapów analizy teologiczno-pastoralnej, zaczerpniętą z koncepcji W. Przygody” (s. 14). Tymczasem ks. prof. Wiesław Przygoda dokonał opisu paradygmatu trzech etapów analizy teologicznopastoralnej, którego podwaliny zostały stworzone przez twórców nurtu eklezjologicznego teologii pastoralnej (K. Rahner, H. Schuster). Na gruncie polskim paradygmat ten został metodologicznie dopracowany i upowszechniony przez ks. prof. W. Piwowarskiego i ks. prof. R. Kamińskiego. Podana informacja jest zatem nieprecyzyjna, choć dotyczy ważnej strategii metodologicznej w pracy.
- Doktorant także we wstępie napisał: „Pierwsza część pracy, o charakterze teoretycznym, jest poświęcona zasadniczym elementom katechezy dorosłych. Na podstawie dokumentów kościelnych i literatury przedmiotu zaprezentowane w niej zostały najważniejsze zagadnienia związane z tematyką badawczą” (s. 14). Jednakże we wstępie, zgodnie ze sztuką pisania pracy naukowej, należy zastosować czas przyszły niedokonany, w którym zostaną zapowiedziane szczegółowe działania badawcze, a nie może być już konkluzji. Jednocześnie w zakończeniu znalazło się stwierdzenie: „Niniejsza praca ma na celu kompleksowe zbadanie działalności Szkoły Katechistów Archidiecezji Poznańskiej w zakresie jej wpływu na rozwój katechezy dorosłych w archidiecezji poznańskiej” (s. 215).

Ta informacja pojawiła się po zakończeniu interesujących badań, dlatego w tym miejscu powinien być zastosowany czas przeszły dokonany, a tak się nie stało.

- Doktorant wprowadził sporządził poprawnie bibliografię, ale w zasobach *Literatury pomocniczej* zamieścił publikację: Araszczyk S., Posługa katechisty w dokumentach i praktyce Kościoła. Perspektywa polska, „Perspectiva. Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne” XXIII (2024) nr 1(44), s. 5-20 (s. 232). Podobna sytuacja występuje z lokalizacją publikacji: Przygoda W., Paradygmaty metodologiczne we współczesnej teologii pastoralnej, „Teologia praktyczna” 10 (2009), s. 31-43 (s. 237). Te publikacje powinny znaleźć się w zasobach *Literatury przedmiotu*.
- W prezentacji przywołanych w pracy *Dokumentów Kościoła*, a także dokumentów nauczania św. Jana Pawła II (ss. 219-220), nie został zastosowany klucz parcelacji chronologicznej lecz alfabetycznej. W tej części bibliografii można było zachować układ chronologiczny związany z datą promulgowania ważnych dokumentów katechetycznych oraz okresem urzędowania papieża, ponieważ myśl katechetyczna papieża bazowała na decyzjach ich poprzedników i dlatego jakościowy rozwój tych źródeł wraz z upływającym czasem domagał się potwierdzenia w bibliografii.
- W dysertacji pojawiają się błędy związane z personalizacją rzeczy np.: „Konstytucja dogmatyczna o Kościele *mówi* nawet o powołaniu świeckich, które polega na szukaniu Królestwa Bożego” (s. 71); „Synod *wskazuje* na konieczność stworzenia spójnego programu katechezy dorosłych.” (s. 90); „Pierwsza część pracy *ukazała* teoretyczne podstawy katechezy dorosłych” (s. 215). Przy ewentualnym publikowaniu pracy drukiem, należy to skorygować.

Poczynione wyżej uwagi nie ujmują w znaczący sposób wartości recenzowanej dysertacji. Powinny być jednak uwzględnione przed opublikowaniem jej drukiem. Ponieważ recenzowana praca doktorska posiada wymagane referencje naukowe oraz jest projektem unikalnym w skali polskiej, dlatego zgłaszam postulat jej opublikowania drukiem.

4. Kwestie do wyjaśnienia i dyskusji

Twórczy profil nowej dysertacji nie polega na tym, że realizowany temat wyczerpuje, lecz sprowadza się raczej do tego, że wskazuje na właściwą problematykę, inspiruje nową jakość myślenia o badanym zagadnieniu i podsuwa tematy do dyskusji w nowych przestrzeniach eklezyjalnych. W takim celu formułuję następujące pytania do dyskusji:

1. W aktualnych realiach edukacyjnych w Polsce, wobec działań Ministerstwa Edukacji Narodowej zmierzających do ograniczenia nauczania religii w szkole do jednej godziny tygodniowo, nauczyciele religii obawiają się o swoje miejsca pracy. Proszę podać argumenty do dyskusji z tym środowiskiem, że absolwent *Szkoły Katechistów Archidiecezji Poznańskiej*, a w przyszłości ustanowiony katechista nie zagraża ich pozycji zawodowej w szkole.
2. Wprowadzanie przez papieża Franciszka posługi katechisty zbiegło się z różnymi wydarzeniami świadczącymi o postępującej laicyzacji polskiego społeczeństwa. Gdzie zatem w warunkach polskich może zaznaczyć swoją aktywność katechista?

5. Wniosek końcowy

Sumując wcześniej poczynione uwagi należy podkreślić, że recenzowana rozprawa doktorska ks. mgr. Szymona Jakóba jest dziełem o wysokim standardzie naukowym. Stanowi ona także opracowanie ważnego zagadnienia dla katechetyki w obszarze poszukiwania sposobów animowania laikatu do podejmowania misji ewangelizacji. Stwierdzam, że recenzowana dysertacja posiada walor poznawczy, znaczną oryginalność, bezsporną poprawność metodologiczną, przejrzystość wywodów, dobrą stronę formalno-językową. We wszystkich tych obszarach może służyć jako przykład dobrego warsztatu naukowego. Autor rozprawy wykazał się znajomością warsztatu naukowego, stawiania problemów naukowych oraz ich rzetelnego rozwiązywania, a także sprawnością wykorzystania źródeł zastanych oraz wytworzonych przez siebie w rozwiązywaniu problemu badawczego. W dysertacji dominuje także autorska postawa afirmacji dla wszystkiego, co można w kontekście wypracowanych metod w pracy z dorosłymi natychmiast wykorzystać w praktyce katechetycznej.

Rozprawa doktorska ks. mgr. Szymona Jakóba odpowiada wymogom pracy doktorskiej, zakreślonym przez obowiązujące przepisy państwowe. Oceniam ją jako dzieło naukowe dobrze zaprojektowane i umiejętnie zrealizowane. Stawiam wniosek do Rady Naukowej dyscypliny nauki teologiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu o kontynuowanie dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Lublin, dnia 10 maja 2025

Katedra Katechetyki Integralnej
ks. Marian Zajac
ks. prof. dr hab. Marian Zajac